

Odůvodnění správných odpovědí – testy KALIBRO pro 5. ročníky (školní rok 2015/16, varianta A)

Správné odpovědi jsou vyznačeny **zelenou barvou**, nesprávné **červenou**. Černou barvu mají položky v úlohách na pořadí, text odůvodnění v úlohách, v nichž se odpovídá hodnotou (výsledkem výpočtu) a úvodní vysvětlení u některých úloh.

1A Český jazyk

A – Co jsme se dozvěděli?

1. „Rozhořčený oloupený pták naopak zlostně načechrá peří a dá se do pronásledování.“ (řádky r, s)
2. „Tučňáci se s příchodem jara vrací do míst, kde hnízdili v minulém roce.“ (řádek a)
3. snášejí vejčká a „sedí“ na nich (řádek y)
4. „samec hlasitě volá“ (řádky g, h)
5. „ve hnízdišti se krade docela běžně“ (řádek q)
6. o létání tučňáků se v ukázce vůbec nepíše (tučňáci ovšem nelétají)

B – Samci jiní než samice

1. „Když některá taková přijme jeho námluvy, začne mu pomáhat s opravou hnízda.“ (řádek i)
2. Ukázka nevylučuje, že zlodějem kamení může být i samice.
3. „Samec proto přebírá péči o vejce, ...“ (řádek y)
4. Dále se vykrmuje v moři po zimě (řádek b) a vrací se k moři, když samec přebírá péči o vejce: (řádky y, z)
5. Zhubnou oba, ale samice víc, protože musela „poskytnout část svých zásobních látek pro tvorbu vajec“. (řádek x)
6. „Rozhořčený oloupený pták“ (řádky r, s) může být samec i samice.

C – Tučňáci i lidé

1. hnízda = domy, případně byty
2. samice tučňáků se na jaře vykrmují v moři (řádek b), během stavění hnízda a snášení vajec zase zhubnou; někteří lidé pořád zkoušejí různé diety na zhubnutí
3. kamínky = stavební materiál
4. mláďata = děti
5. samec tučňáka hlasitě volá, ..., pomalu vlní křídly ve složitém tanci (řádky g, h); některým lidem zase hodně záleží třeba na tom, jaké mají auto nebo na značkovém oblečení
6. „všichni tučňáci tvoří páry na celý život“ (řádek e); někteří lidé také

D – Shrnutí odstavců

5. nejdříve musí sehnat byt
6. nikdo nechce zůstat sám
3. v její návrat už nedoufal
4. počasí je nevyzpytatelné
1. krádež bude potrestána
2. matka musí znovu nabrat síly

E – Na čem je postavena?

Líčení života tučňáků je postaveno především na tom, jak se rodiče starají o zachování rodu. Ostatní okolnosti buď v ukázce zcela chybějí (například zápasení s dravci), nebo hrají jen vedlejší roli.

F – Pocity tučňáka

1. zde pocity pojmenovány nejsou	4. „zlostně“ je pojmenování pocitu
2. zde pocity pojmenovány nejsou	5. zde pocity pojmenovány nejsou
3. „rozhořčený“ je pojmenování pocitu	6. „pokora“ je pojmenování pocitu

G – Co by říkaly samice?

1. po zimě (řádek b)
2. opačně: víc hubne samice (řádky w, x)
3. to by říkat mohly (řádky p, q)
4. „Většinou však opravy nedokončí, protože dorazí samice.“ (řádky d, e)
5. když původní družka vyhání vetřelkyni (řádek j)
6. řádky q, r – kamínky může krást i samice

H – Na co dává odpověď?

1. Protože „samice se ještě několik dní vykrmuji v moři“. (řádek b)
2. Dotěrní samci, kteří to zkoušejí, musejí být odháněni (řádky c, d) – z ukázky ale není zřejmé, kolik jich je.
3. Protože jim to umožňuje „vynechat námluvy, a prodloužit tak čas věnovaný péči o mladé“. (řádky m, n)
4. Odpověď na tuto otázku v ukázce nenajdeme.
5. Odpověď na tuto otázku v ukázce nenajdeme.
6. „Peří má přitisknuté k tělu“ (řádky q, r) – tučníci jsou ptáci.

I – Čím pomáhá porozumět?

1. píše například o tučnácích–zlodějích, o námluvách tučňáků, o pohlavcích
2. například vysvětluje, že družka se vrací k moři, protože předtím zhubla mnohem víc než samec
3. nic takového nikde najevo nedává
4. ano, začíná návratem do loňských hnízdišť, pokračuje opravami hnízda a péčí o vejce
5. ano, v ukázce žádná cizí slova nejsou a odstavce jsou krátké (několik řádek)
6. nic takového v ukázce nenajdeme

J – Bez jazykové chyby

1. mělo být dojemně	3. mělo být nenasytila	5. mělo být neviditelný
2. bez jazykové chyby	4. mělo být samice	6. mělo být nepřežila

K – Proč nepřežijí zimu?

1. ta tomu naopak pomáhá (odst. III. a IV.)	5. návrat matky ani vyhnání vetřelkyně nejsou ani částečnou příčinou případné smrti mláďat v zimě
2. to tomu naopak pomáhá (odst. I. a VI.)	6. lepší hnízdo by naopak mláďatům prospělo
3. protože zima potrvá déle	
4. protože mladí se páru narodí později, a rodiče tak budou mít méně času na péči o ně	

L – Proč nejsou vhodné?

1. to je správné vysvětlení – pohlavky si čtenář obvykle spojuje s lidmi
2. to je správné vysvětlení – v ukázce byl zloděj naopak potrestán
3. to je správné vysvětlení – v ukázce se o něčem takovém vůbec nepíše
4. to je správné vysvětlení – samec se o vejce naopak stará (řádek y)
5. to je správné vysvětlení – v ukázce se o něčem takovém vůbec nepíše
6. to je správné vysvětlení – z hlediska celé ukázky je to drobnost

M – Tvrzení o tabulce

1. Celá Evropa leží daleko na sever od rovníku.
2. Ano – je to tučňák žlutorohý, který si staví hnízda z kamínků.
3. Nejdéle čeká tučňák císařský, který je také nejvyšší.
4. Pohybujeme-li se v tabulce zleva doprava, výška samce neklesá a neklesá ani délka výdrže pod vodou.
5. Jediné vejce snášejí samice tučňáka císařského a tučňáka patagonského, který si hnízda nestaví.
6. Žádné takové informace tabulka neobsahuje.

2A Matematika

Druh zboží	Počet kusů	Vlastnosti jednoho kusu zboží		Váha celého	Cena celého
		Hmotnost (g)	Cena (Kč)	5 000	420
1. banány	6	200	6	1 200	36
2. balíčky mandlí	4	200	48	800	192
3. citrony	6	100	8	600	48
4. melouny	2	1 200	72	2 400	144

A – Hmotnost nákupu

Celý nákup vážil podle předposledního (doplněného) sloupce tabulky 5 000 gramů.

B – Cena poloviny nákupu

Celý nákup stál podle posledního (doplněného) sloupce tabulky 420 Kč. Kdyby Franta nakoupil od každého druhu zboží jen POLOVIČNÍ počet kusů, zaplatil by za každý druh zboží jen polovinu ceny v posledním sloupci tabulky, a tedy celkem jen 210 Kč.

C – Nejvyšší cena za 1 kg

1. 1 kg banánů stojí $5 \cdot 6 \text{ Kč} = 30 \text{ Kč}$.

2. 1 kg mandlí stojí $5 \cdot 48 \text{ Kč} = 240 \text{ Kč}$.

3. 1 kg citronů stojí $10 \cdot 8 \text{ Kč} = 80 \text{ Kč}$.

4. 1 kg melounu stojí určitě méně než 72 Kč.

D – Co mohl koupit navíc?

Kdyby Franta koupil místo dvou melounů jen jeden, mohl by nakupovat navíc za 72 Kč.

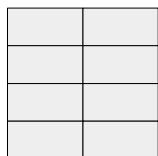
1. Stojí $3 \cdot 24 \text{ Kč} = 72 \text{ Kč}$.

2. Stojí $5 \cdot 16 \text{ Kč} = 80 \text{ Kč}$ – na to by mu peníze nestačily.

3. Stojí $(2 \cdot 24 \text{ Kč}) + (2 \cdot 16 \text{ Kč})$, což je více než $3 \cdot 24 \text{ Kč}$ – na to by mu peníze nestačily.

4. Stojí $24 \text{ Kč} + (3 \cdot 16 \text{ Kč}) = 24 + 48 = 72 \text{ Kč}$.

E – Počet ruliček

Recept počítá s 8 ruličkami listového těsta.

F – Doba pečení

Od 8:50 do 9:00 uplyne 10 minut, od 9:00 do 11:30 uplynou 2 hodiny a 30 minut, tedy 150 minut.

Od 8:50 do 11:30 tedy uplyne 160 minut. Čtvrtina této doby je 40 minut.

G – Počet vrstev

konec třetího kroku

Na konci třetího kroku bude mít těsto 12 vrstev (podle obrázku).

H – Internetové hlasování

V celém zadání není nikde uveden celkový počet hlasujících dětí.

1. Hlasujících dětí, které uplatnily pouze 1 svůj bod, mohlo být třeba 1 000.
2. Mohlo to být třeba tak, že 100 hlasujících dětí uplatnilo pouze 2 své body, dalších 100 pouze 1 svůj bod a nikdo další nehlasoval.
3. Mohlo to být třeba tak, že 100 hlasujících dětí uplatnilo pouze 2 své body, dalších 100 pouze 1 svůj bod, jedno hlasující dítě uplatnilo pouze 3 své body a nikdo další nehlasoval.
4. Mohlo to být třeba tak, že každé ze všech 100 hlasujících dětí uplatnilo všech 5 svých bodů a nikdo další nehlasoval.

I – Tržba za kola

Pás je dlouhý 15 cm a obdélník „kola“ je dlouhý 5 cm. Tržba za kola tedy musela tvořit jednu třetinu všech tržeb. Jedna třetina z 600 tisíc Kč je 200 tis. Kč.

J – Aspoň třikrát tolik

Obdélník „brusle“ zabírá z pásu 1 cm. Obdélníky pro zboží, za které prodejna utržila alespoň třikrát tolik jako za brusle, tedy musejí z pásu zabírat 3 cm nebo více. Platí to pro oblečení, boty a kola.

K – Délka nejkratšího obvodu

Součet délek dvou kratších stran trojúhelníku je 16, jeho nejdelší strana je delší než 11 cm. Jeho obvod (součet délek všech tří stran) tedy musí být delší než 27 cm.

Obvod čtverce je roven $4 \cdot 6 \text{ cm} = 24 \text{ cm}$.

Obvod pravidelného šestiúhelníku je roven $6 \cdot 4 \text{ cm} = 24 \text{ cm}$.

Obvod obdélníku je roven $(2 \cdot 7 \text{ cm}) + (2 \cdot 6 \text{ cm}) = 26 \text{ cm}$.

Délka obrazce (obrazců) s nejkratším obvodem je tedy 24 cm.

L – Věty o kódování

1. Pro 1. až 9. den v měsíci se z HORNÍ řady využívá 0, pro 10. až 19. den v měsíci se využívá 1, pro 20. až 29. den v měsíci se využívá 2, pro 30. a 31. den v měsíci se využívá 3.
2. Číslo dní v měsíci mohou končit libovolnou číslicí z řady 0, 1, 2, ..., 9.
3. Číslice 3 z HORNÍ řady se nevyužije pro zaznamenání dne sklizně v únoru, který může mít nanejvýš 29 dní.
4. Určitě se nikdy nevyužije například číslice 3 z HORNÍ řady a číslice 5 z DOLNÍ řady, protože žádný měsíc v roce nemá 35 dní.

3A Humanitní základ

A – Rozpad společného státu

1. O samostatnost obvykle usilují občané části společného státu velmi dlouho.
2. Tak tomu nebylo ani v případě vzniku ČR a SR.
3. Například přestal existovat společný stát, o kterém se předtím v učebnicích psalo.
4. To je naopak samozřejmě zajímavé: jde o to, aby rozpad proběhl klidně (a neohrozil sousední země), ale jde také o mezinárodní uznání nově vzniklých států.
5. Rozpad společného státu neznamená, že nově vzniklé státy spolu nebudou obchodovat, případně že lidé nebudou jezdit z jednoho státu do druhého.
6. K tomu došlo například v poválečném Německu, totéž se týká Severní Koreje a Jižní Koreje.
7. Tohle si například (mylně) myslelo mnoho Slováků – byť šlo mnohdy o důsledek názorů šířených lidmi, kteří si rozpad společného státu na Slovensku přáli.

B – Co je vyhnalo?

Podle údajů Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky opouštěli lidé v Africe a Asii své domovy ze všech uvedených příčin.

C – Vlastnosti osobností

1. Hus netoužil po moci.	5. Šlo o velmi vzdělané osobnosti.
2. Zbabělý nebyl ani jeden.	6. Sv. Anežka nebyla sobecká.
3. Šlo o odvážné válečníky.	7. Baťa založil továrnu na boty, Sám byl kupec.
4. Havel nebyl prohaný.	8. Šlo o velmi vzdělané osobnosti.

D – Úřední jazyk

1. Parlament schvaluje zákony – nikoli pravidla úředního jazyka.
2. Ano, stát se musí starat o to, aby veřejnost těm sdělením rozuměla.
3. Nic takového neplatí.
4. Může využít služeb tlumočníka nebo překladatele.
5. Naopak, můžou spolu mluvit, jakou řečí chtějí.
6. Trvalo by velmi dlouho, než by Češi zapomněli svůj jazyk.
7. Naopak, můžou spolu mluvit, jakou řečí chtějí. Je však pravda, že děti, s nimiž rodiče doma nemluví česky, mohou mít ve škole problémy.

E – Prameny ze středověku

Je-li něco historickým pramenem pro poznání středověku, pak to muselo ve středověku vzniknout (zaokrouhleně mezi léty 500 a 1500 našeho letopočtu).

1. Jde o středověký hrad založený Karlem IV.
2. Vznikla ve starověku, tedy podstatně dříve.
3. Jde o jedno z nejvýznamnějších literárních děl, které u nás ve středověku vzniklo.
4. Tráva určitě nepochází ze středověku.
5. Film nemohl vzniknout ve středověku.
6. Knihu napsal Eduard Štorch na začátku 19. století, tedy mnohem později.
7. Soška vznikla nejméně 25 tisíc let před začátkem našeho letopočtu.
8. Internet vznikl ve druhé polovině 20. století.
9. Císař ve středověku žil.

F – Která píseň?

Je potřeba spočítat slabiky: v písni o peci je jich 8 – 7 – 8 – 7.

1. 5 – 6 – 5 – 4	3. 8 – 7 – 8 – 7	5. 8 – 8 – 7 – 7 – 3
2. 6 – 6 – 6 – 3	4. 7 – 7 – 7 – 7	6. 6 – 8 – 6 – 11

G – Sněhové sochy

1. Na jaře většinou roztaje (ledovce jsou výše než leží střediska).
2. Sníh se mnohem snáze opracovává.
3. Ve vysokohorském středisku bývají sněhu hromady.
4. Výroba sněhových soch je atrakce pro lyžaře.
5. Protože se snadno opracovává – i sněhulák je socha.
6. Film tak pomůže zachovat podobu pomíjivých soch.
7. I sníh se dá nabarvit.
8. Má-li něco vydržet déle než rok, je třeba se o to starat.
9. V létě lyžaři do hor moc nepříjždějí – leda lyžovat na ledovci.

H – Přejít k zemědělství

1. I kdyby to uměli předvídat, nedokázali by zvířata a plodiny před živly ochránit.
2. Ano, bez toho to opravdu nešlo.
3. Domácí zvířata jsou přetvořená lovená zvířata.
4. Změna nastala dávno předtím, než se lidé naučili dělat takové zápisky.
5. Domácí zvířata se i dnes stávají obětmi šelem – u nás například kuny dávají slepice.
6. Nebylo to nejdříve – potom: lidé se učili vařit souběžně s tím, jak se učili chovat zvířata a pěstovat plodiny.

I – Budoucnost vrstevníků

Každý rok se u nás narodí přibližně 100 tisíc lidí.

1. Nohu si zlomí v každém populačním ročníku určitě nejméně 100 lidí každý rok.
2. Ani tři sňatky během života nejsou žádnou výjimkou.
3. V každém populačním ročníku lidé umírají bez ohledu na dosažený věk.
4. Část půjde také do učení, část ukončí své vzdělávání maturitou.
5. Nastat to může, ale nemusí.
6. Nastat to může, ale nemusí – ani takový příjem už není u podnikatelů výjimečný.
7. To určitě nastane – některé děti mluví tolíka jazyky už na základní škole.
8. Někteří lidé zůstanou bezdětní.

J – Užitek ze zvířat

1. poštovní holubi	6. kočky, psi, křečci apod.
2. včely	7. cvičení psi
3. psi	8. v rozvojových zemích koně, osli, krávy apod.
4. bourec morušový	9. v rozvojových zemích koně, osli, krávy apod.
5. v rozvojových zemích je to běžné	

K – Třídění odpadu

1. Bez nich by to nejspíš nešlo.	5. Zavedeny nebyly.
2. Ano, musí se změnit postoje lidí.	6. Neplatí za to.
3. Kdyby nevydělávaly, nedělaly by to.	7. Nevydělávají na tom.
4. Pro občany to musí být co nejpohodlnější (třeba díky barevně odlišeným kontejnerům).	8. Ano, tyto postoje lidí se změnily.

L – Výzdoba učebny

1. Soutěžní návrhy nemohou tvořit všichni žáci 5.B.
2. Soutěžní návrhy nemohou tvořit všichni žáci 5.B, výběr neprovádějí vůbec.
3. Soutěžní návrhy mohou tvořit všichni žáci 5.B a všichni také vybírají ten nejlepší.
4. Tvorba soutěžního návrhu je povinná (což v takových případech nebývá správné) a ten nejlepší nevybírají jen žáci 5.B, ale všichni žáci z prvního stupně.

4A Přírodovědný základ

A – Užitečné pokusy

Pokud Veronika vůbec netuší, jak dálkové ovládání funguje, zjistí něco nového každým z uvedených pokusů. Tedy i takovými, které ukážou, že zvoleným způsobem televizor ovládat nejde (nejspíš například ovladačem jiné značky).

B – Dohánění kamarádů

1. jdeš vzadu – pak se ti musejí začít vzdalovat
2. jdeš vzadu – pak se ti musejí začít přibližovat
3. jdeš vzadu – pak se ti musejí začít přibližovat
4. jdeš vzadu – pak se ti musejí začít vzdalovat
5. jdeš vzadu a zpomalil(a) jsi víc než kamarádi
6. jdeš vzadu – pak se ti musejí začít vzdalovat
7. jdeš vzadu – pak se ti musejí začít přibližovat
8. jdeš vzadu a zrychlil(a) jsi méně než kamarádi

C – Co je kratší než 50 m?

1. odhadem nanejvýš tak 15 metrů
2. přibližně desetkrát víc; jen vzdálenost mezi dvěma vedlejšími sochami na jedné straně mostu je odhadem kolem 35 metrů
3. i u dvoupodlažních domů bývá menší než 10 metrů
4. jeden vagon bývá delší než 20 metrů
5. určitě více než 100 metrů
6. je dlouhá kolem 400 metrů
7. jsou-li v ní 3 řady lavic (2 metry) se čtyřmi uličkami (mezi lavicemi i po stranách) širokými 1 metr, dostáváme se na 10 metrů
8. za hodinu ujde 6 000 metrů, za minutu tedy šedesátkrát méně (100 metrů)

D – Vltava a Morava

1. Vltava do Labe, Morava do Dunaje
2. po velkých srážkách v roce 2002 zaplavily obě řeky velmi rozsáhlá území; na řece Moravě navíc – na rozdíl od Vltavy, žádné významné přehradu nejsou
3. žijí ve všech řekách
4. jen řeka Morava
5. tok Vltavy měří 430 km, tok Moravy 354 km – délka větší než 100 km je patrná z mapy a jejího měřítka
6. Vltava na Šumavě, Morava pod vrcholem Kralického Sněžníku – obě v nadmořské výšce větší než 1 000 metrů
7. Vltava u hranice s Německem, Morava u hranice s Polskem
8. Vltava například Sázavu a Berounku, Morava například Bečvu a Dyji – přítoky z obou stran jsou běžné
9. obě řeky tečou „s kopce“

E – Těleso ve vodě

1. Když je těleso celé pod hladinou, vytlačí 150 mililitrů vody, ale v nádobě už 200 mililitrů vody je – protože nádoba má objem jen 300 mililitrů, 50 mililitrů vody přeteče přes její okraj.
2. Bude-li například těleso ze železa, vytlačí 150 mililitrů vody, ale v nádobě už 200 mililitrů vody je – protože nádoba má objem jen 300 mililitrů, 50 mililitrů vody přeteče přes okraj nádoby.
3. Těleso může být něco jako pingpongový míček, který se nebude dotýkat dna a skoro žádnou vodu nevytlačí. Ta proto nepřeteče přes okraj nádoby.
4. Těleso může být z těžkého dřeva, které se sice udrží na hladině, ale nad hladinu ho vyčnívá jen malý kousek.
5. Těleso může být dlouhá tenká železná tyčka. Bude se opírat o dno, protože ale většina její délky (a tedy i objemu) zůstane nad hladinou, voda přes okraj nádoby nepřeteče.
6. Těleso může být krátká tlustá železná tyčka. Bude se opírat o dno, a i když malá část její délky (a tedy i objemu) zůstane nad hladinou, voda přes okraj nádoby přeteče.

F – Šlechtěná zvířata

Všechna uvedená zvířata žijí s člověkem už velmi dlouho, většinou více než 1000 let (například prase 8 tisíc let, kůň 4 tisíce let, kočka 4 tisíce let, krocan 2 tisíce let ap.). A všechna člověk samozřejmě šlechtí, aby zvýraznil, nebo naopak potlačil některé jejich vlastnosti. Po nejkratší dobu žije s člověkem králík (nanejvýš 500 let).

G – Mobil a mapy

1. To se stát může a papírová mapa je dobrou pojistkou.
2. Někdo prostě raději „čte terén“ a porovnává ho s tím, co vidí na mapě, aby zjistil, kde přesně je.
3. Na mobilu se musí kvůli zobrazení vzdálenějších míst změnit měřítko, aby se vešla na displej.
4. MAPY.CZ je možné do mobilu nahrát – není pak zapotřebí mobilní signál, ale jen signál GPS.
5. Mapu v mobilu je možné také „zvětšit“, a zobrazit tak i velké podrobnosti (například půdorys větších domů apod.).
6. S mobilem to jde samozřejmě taky.
7. Zastarání údajů hrozí spíše u vytištěných turistických map – mapy pro mobil se pravidelně aktualizují (tj. zanášejí se do nich změny, které nastaly od posledního vydání).

H – Země pro dovolenou

1. Ř. olivy a hory, Š. němčina a hory.	4. R. němčina a hory, I. olivy a hory
2. chybějí olivy a němčina	5. chybí němčina
3. chybějí olivy	6. Š. němčina a hory, P. olivy a hory

I – Prázdniny v pohraničí

1. nejbližší je Polsko	5. nejbližší je Rakousko
2. nejbližší je Německo	6. nejbližší je Polsko
3. nejbližší je Německo	7. nejbližší je Slovensko
4. nejbližší je Rakousko	8. nejbližší je Slovensko

J – Vodní organismy

1. dravé ryby se živí drobnými rybami	6. přemnoží-li se například sinice (vodní květ), nedá se tam koupat
2. drobné ryby jsou potravou dravých ryb	7. kapr má červenou krev
3. ryby se chovají též v chovných rybnících	8. některé mikroorganismy jsou jednobuněčné (trepka velká)
4. ryby (a ostatní vodní živočichové) potřebují k životu kyslík	
5. ryby, případně husy, se chovají v chovných rybnících, případně u nich	

K – Hydroponie

Všechny možnosti mohou způsobit chřadnutí pokojové rostliny pěstované hydroponicky. Nevíme totiž, o jakou rostlinu se jedná – pokojové rostliny se svými nároky na podmínky výrazně liší.

L – Které zvíře?

1. je to masožravec, i když někdy nepohrdne třeba jablkem
2. neloví se kvůli masu, nemá vyčnívající špičáky
3. správná odpověď – vyhovuje popisu
4. nežije ve skupinách, je to šelma
5. v popisu by muselo být například paroží – nemá vyčnívající špičáky
6. je to sova, nemá vyčnívající špičáky
7. zraněný dospělý kus nemůže být člověku nebezpečný
8. nemá nápadně velkou hlavu, neloví se kvůli masu
9. u nás ve volné přírodě nežije, pokud se sem nezatoulá ze Slovenska

5A Anglický jazyk

Kvůli zjednodušení předpokládáme v následujících českých odůvodněních, že kdykoli je někdo osloven *you*, pak mu mluví „tyká“. Například otázku *How are you?* tedy překládáme jako *Jak se máš?*, i když úplně stejná anglická otázka může v češtině znamenat také *Jak se máte?*, a to s tím, že se mluví obrací buď na jednotlivce, kterému „vyká“, anebo dokonce na skupinu osob – bez ohledu na to, zda jim tyká, nebo vyká. Podobné zjednodušení volíme též při překladech vět, v nichž se vyskytují výrazy *your*, *yours* apod.

A – Smysluplné odpovědi

Přidáš (přidáte) se k nám?

1. Ještě nevím.	5. Ne, díky. Mám plno práce.	8. Proč se ptáš?
2. Ne, nepřidám se.	6. Ano, přidáme se.	9. Jistě, přidáme se.
3. Ano, ty budeš.	7. To je odpověď třeba na otázku „Do you smoke?“, tj. „Kouříš?“	
4. A co budete dělat?		

B – Krátké odpovědi

1. Vidíš mě? – <i>Ano, nevidím.</i>	5. <i>správně by mělo být</i> No, she doesn't.
2. Máš pero? – <i>Ano, mám.</i>	6. <i>správně by mělo být</i> No, we aren't.
3. Čte tvůj táta hodně? – <i>Ano, čte.</i>	7. Používá tvoje sestra make-up? <i>Ano, používá.</i>
4. <i>správně by mělo být</i> Yes, I do.	8. Navštívíš ji dneska? <i>Ne, nenavštívím.</i>

C – Obrázek s tučňáky

1. Vypadá to, jako když jeden tučňák mluví k ostatním.	5. Na obrázku je (vidíme) šest tučňáků.
2. Všichni tučňáci se dívají doprava.	6. Na obrázku je (vidíme) pouze sedm křídel.
3. Jeden tučňák leží na podlaze.	7. Tučňák vlevo je nejvyšší.
4. Tučňáci jsou vyrobeni z mrkví.	8. Tučňáci jsou vyrobeni z pomerančů.

D – Stejná výslovnost

1. [si:] – [si:]	3. [dɔ:r] – [mɔ:r]	5. [baɪk] – [laɪk]	7. [du:] – [gʊʊ]
2. [hiər] – [hiər]	4. [sʌn] – [sʌn]	6. [mi:t] – [mi:t]	8. [tʊk] – [bʊk]

E – Pravdivá srovnání

1. Psi jsou <i>těžší než</i> sloni.	5. Chytré telefony jsou <i>chytřejší než</i> lidé.
2. Batolata jsou <i>mladší než</i> jejich matky.	6. Mladá Boleslav je <i>rozsáhlejší než</i> Londýn.
3. Černá je <i>tmavší než</i> bílá.	7. Jízdní kola jsou <i>levnější než</i> letadla.
4. Hodiny jsou <i>delší než</i> minuty.	8. Pingpongové míčky jsou <i>větší než</i> tenisáky.

F – Tvzení o vrstevnících

1. Každý vidí a slyší.	5. Polovina se stane učiteli.
2. Nikdo neposlouchá hudbu.	6. Všichni chlapci hrají počítačové hry.
3. Nikdo neužívá smartphone každý den.	7. Někteří hrají dobře na klavír.
4. Někteří neradi jezdí na kole.	8. Někteří dívky mají rády květiny.

G – Jaký může být smartphone?

1. levný	3. pomalý	5. těžký	7. černý
2. rychlý	4. drahý	6. tenký	8. nabitý

H – Co dělat na internetu?

1. dívat se na videa	4. studovat na univerzitách	7. organizovat setkání
2. stahovat dokumenty	5. posílat a dostávat e-maily	8. inzerovat, propagovat
3. ukládat dokumenty	6. dívat se na zprávy	9. objednávat knihy

I – Tvzení o barvách

1. Zmrzlina je studená.	4. Banány jsou žluté.	7. Sůl je červená.
2. Sloni jsou modří.	5. Pomeranče jsou černé.	8. Brokolice je zelená.
3. Cukr je bílý.	6. Mléko je růžové.	9. Ovce jsou fialové.

J – Doplňování jednoho slova

Moje matka mluví _____ velmi dobře.

1. italsky	3. Itálie	5. Španělsko	7. německy
2. Německo	4. španělsky	6. rusky	8. Rusko

K – Tvzení o měsících

1. Duben nastává dříve než červenec.
2. Říjen nastává později než listopad.
3. Květen nastává později než srpen.
4. Červen nastává dříve než červenec.
5. Duben nastává později než květen a dříve než březen.
6. Únor je nejkratší měsíc v roce.
7. Leden nastává dříve než říjen a září.
8. Září je delší měsíc než únor.

6A Ekonomické dovednosti

A – Aukce (eBay)

1. Kdyby je porušovali, nebylo by na výsledky aukcí a na chování jejich účastníků spolehnutí.
2. Ano, jde o elektronickou aukci – nemusejí kvůli ní nikam chodit.
3. Není to nutné – může, jako mnoho jiných internetových firem, vydělávat na reklamě.
4. eBay zprostředkuje prodej a nákup – nemusí ale zařizovat přesun zboží od prodávajícího ke kupujícímu (a taky to nedělá, protože by to bylo zbytečnou komplikací).
5. Ano, informace o nabízeném a poptávaném zboží a cenách se takový člověk dozví.
6. Stát nic takového nedělá – není to nutné (a ani by to nefungovalo).
7. Ano, informace o prodávaném zboží se díky internetu dostane k více zájemcům než při jiných způsobech prodeje.
8. Ano, informace o prodávaném zboží se díky internetu dostane k více zájemcům než při jiných způsobech nakupování.

B – Příčiny zvýšení ceny

1. Při výrobě automobilů se elektrická energie spotřebovává.
2. Mzdy jsou součástí výdajů automobilky.
3. Zvýší-li se o auta zájem, může automobilka ceny aut zvýšit. Přesto se nakonec prodají.
4. Zvýšení ceny plechu zvyšuje cenu karosérií, a tedy i aut.
5. Daně jsou součástí výdajů automobilky.
6. Za záruční opravy už kupec auta nic neplatí – „předplatil“ si je v ceně auta.
7. Pokuta od státu je součástí výdajů automobilky, která o její výši zpravidla ani nemůže snížit základ své daně z příjmů.
8. Automobilka si půjčuje peníze na provoz i na investice. Při zhoršení podmínek půjček obvykle platí vyšší úroky – půjčení peněz jí tedy stojí víc.

C – Podíl na vzniku učebnice

Podobně volně jako například sekretářka nakladatelství, která sjednala schůzku s budoucími autory, se na vzniku knížky podíleli také všichni lidé uvedení v nabídce.

1. přivezl například dřevo do papíren nebo hotové knihy do knihkupectví
2. autoři pracují na základě autorské smlouvy, kterou připravuje právník
3. redaktor hlídá například to, aby v textu nezůstaly překlepy, upravuje ho
4. grafik vyrábí obálku a stará se o rozložení textu a obrázků na stránkách
5. textový editor (například WORD) je program, ve kterém text knihy vzniká
6. honoráře autorů musejí být zaneseny v účetnictví nakladatelství, platí se z nich daň
7. ze stromů se vyrábí papír na knihy
8. některé děti se naučí číst a psát samy, jiné to naučí učitelé ve školách

D – Placení za informace

1. Například si najímají personální agentury, které tyto informace zjišťují u uchazečů o zaměstnání a provádějí pro zaměstnavatele předvýběr.
2. Takové informace si objednávají politické strany u agentur pro průzkum trhu (jde o politický trh) přizpůsobují podle získaných výsledků svou volební strategii a taktiku.
3. Jde o klasický průzkum situace na trhu, když obchodníka zajímá, na které zboží má uzavřít výhodnou smlouvu, případně jako cenu zboží má stanovit.
4. Odměny za podobné informace často vypisují například příbuzní obětí.
5. V příštím vydání učebnice (nebo v její elektronické verzi) může nakladatelství například lépe vysvětlit látku, které žáci nerozumějí.
6. Tzv. sledovanost reklamy je důležitý ukazatel. Vypovídá jak o její kvalitě, tak o možných dopadech (kolik lidí „zasáhla“).
7. Kromě toho, jak připravovaný lék pomáhá, se zjišťují také informace o jeho vedlejších účincích.

E – Zvýšení ceny ropy

Všechny výrobky obsahují umělé hmoty, které se vyrábějí z ropy. Asfalt se sice vyskytuje také ve volné přírodě, avšak zadání úlohy hovoří o výrobcích.

F – Co na Kickstarteru?

Vynálezce či výrobce nového zboží neví předem, jaký zájem o jeho „dílo“ bude – Kickstarter je proto stránkou, která se neuzavírá ani před docela „bláznivými“ nápady. Všechny výrobky v nabídce jsme však na Kickstarteru opravdu našli.

G – Přínosy Kickstarteru

1. Například když zjistí, že veřejnost podpořila i nějaký hodně bláznivý záměr nebo záměr, který má horší vlastnosti než ten jejich.
2. Takové lidi řada zaměstnavatelů velmi usilovně hledá.
3. Když na Kickstarteru uspěje nápad (záměr), jehož cíle je zaplnit takovou „díru na trhu“. Chytrý výrobce tam může hledat inspiraci i bez ohledu na úspěšnost záměrů jiných lidí.
4. Cílem některých záměrů je pomoci například lidem chudým – třeba přístrojem, který dobře funguje, ale nebude stát mnoho. Lidé, kteří chtějí udělat dobrý skutek, na takový záměr rádi přispějí.
5. Cílem některých záměrů je pomoci například lidem nemocným – třeba přístrojem, který dobře funguje, ulehčí jim život a nebude stát mnoho. Lidé, kteří chtějí udělat dobrý skutek, na takový záměr rádi přispějí.

H – Sériově i kusově

Ve vyspělé společnosti nemá smysl kusová výroba cihel a jako kusové výrobky se nevyrábějí ani žárovky a tramvaje. Šaty a svetry jsou buď výsledkem sériové výroby (jde o tzv. konfekci), nebo výsledkem výroby kusové (často jde o špičkové módní výrobky). Podobná situace je také ve výrobě nábytku (zde jde o skříně), šperků a bot.

I – Umožnily zkvalitnit

1. například taxislužba (taxík) se dá přivolat odtud, kde člověk právě je
2. například v bufetech usnadňuje ohřívání některých jídel
3. zjednodušuje vaření kávy v restauracích, cukrárnách a kavárnách
4. namísto filmů na filmovém pásu se začaly půjčovat videokazety
5. zásadně zrychlil přenos zpráv
6. nahradil půjčování či prodej CD s hudbou stahováním písní z internetu